

Názov predmetu	Ekonomika
Počet vyučovacích hodín v ročníkoch	33h+66h+66h+60h = 225 hodín
Stredná odborná škola	Spojená škola, Duchnovičova 506, Medzilaborce organizačná zložka: SOŠ polytechnická Andyho Warhola
Názov ŠkVP	Obchod a služby
Názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Študijný odbor	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie - ISCED 3A
SKKR/EKR	úroveň 4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Platnosť učebných osnov	od 1.9.2021 počnúc 1. ročníkom

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Odborný predmet ekonomika sprístupňuje základné ekonomické poznatky o javoch, procesoch a vzťahoch v ekonomike, rozširuje právne vedomie žiakov a vedie ich k tomu, aby porozumeli základným ekonomickým pojmom a vzťahom v ekonomike. Žiaci získavajú vedomosti o základných ekonomických pojmoch, makroekonómie, mikroekonómie, o hospodárskej politike, o národnom hospodárstve a ekonomickom raste. Ekonomika zahŕňa učivo o základných podnikových činnostiach, o majetku podniku a jeho hospodárení, rieši pracovno-právne vzťahy, problematiku riadenia osobných financií, odbytovú, personálnu aj riadiacu činnosť podniku a tiež samostatnú podnikateľskú činnosť. Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, bankovníctvu, poisteniu a sústave daní, samostatne vypracovávajú podnikateľský plán.

Predmet pomôže žiakom pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce, pri uplatňovaní pracovných práv a ovplyvňuje aj ich prípravu na osobný život. Žiaci sa oboznámia so základnými pravidlami riadenia vlastných financií a naučia sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií a spoznajú pravidlá ochrany spotrebiteľov. Získajú orientáciu v oblasti finančných inštitúcií, naučia sa efektívne využívať finančné služby za súčasného používania pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí.

Predmet rozvíja ich ekonomické a kritické myslenie, formuje ich osobnosť a prispieva k získavaniu poznatkov, postupov a osobných návykov k riadeniu osobných financií v ich osobnom ale aj praktickom živote. Obsah jednotlivých tematických celkov a tém je štruktúrovaný tak, aby formoval, rozvíjal schopnosti žiakov do samostatného rozhodovania, konania, komunikatívnosti, aby sa mohli zaradiť do generácie manažérov, podnikateľov a obchodníkov v systéme voľného podnikania. Zameraný je taktiež na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiaci budú zároveň schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami, procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote.

Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti i každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem.

Odborný predmet ekonomika je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi účtovníctvo, úvod do sveta práce, marketing, manažment, administratíva a korešpondencia a odborným výcvikom.

Ťažiskom vyučovanie nebude len opis ekonomických pojmov, javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem a zdrojov učebných materiálov pre výučbu ekonomiky v závislosti na vývoji spoločnosti.

Pri výučbe sa budú používať metódy nie len teoretické ako výklad ale aj forma praktických cvičení a riešenie rôznych príkladov uplatniteľných v praxi. Využívať sa budú aj rôzne aplikačné programy OLYMP, ALFA, hry, panelová diskusia.

Rámcový rozpis učiva vyučovacieho predmetu

1.ročník	33 hodín
I. Základné ekonomické pojmy	8
Zoznámenie sa s predmetom ekonómia	1
Pojem a členenie ľudských potrieb	1
Uspokojovanie potrieb – statky a služby	1
Výroba a výrobné faktory	1
Vstupy do výroby a výstupy z výroby	1
Deľba práce	1
Peniaze a ich vývoj, funkcie ilustrované na príklade riadenia osobných financií	2
II. Trh a trhový mechanizmus	6
Trh, trhový mechanizmus, subjekty trhu	1
Dopyt	1
Ponuka	1
Dopyt a ponuka v praxi, rovnováha a nerovnováha	1
Konkurencia a monopol	1
Cena ako ekonomická kategória	1
III. Národné hospodárstvo	5
Podstata a štruktúra národného hospodárstva	2
Reprodukčný proces	1
Riadenie národného hospodárstva	1
Základné ekonomické ukazovatele	1
IV. Hospodársky cyklus	5
Fázy hospodárskeho cyklu	1
Inflácia, druhy inflácie	1
Trh práce a nezamestnanosť	2
Príčiny a dôsledky nezamestnanosti	1
V. Zahraničný obchod	4
Význam zahraničného obchodu	1
Subjekty a operácie zahraničného obchodu	1
Obchodná a platobná bilancia	1
Zahraničný obchod SR	1
VI. Európska únia	4

Európska únia, globalizácia, inštitúcie EÚ	2
Európska únia a SR, vnútorný trh EÚ	2

2.ročník	66 hodín
I. Podnik a právne formy podnikania	14
Podnik a obchodný podnik – ekonomická hra	2
Podnik – okolie, vzťahy a funkcie	1
Typy podnikov	1
Prečo ľudia podnikajú	1
Podnikanie a právne normy	1
Subjekty podnikania	1
Podnikateľ	1
Živnostenský zákon a živnosti	2
Charakteristika obchodných spoločností	3
Družstvo a iné formy podnikania	1
II. Vecná stránka činnosti podniku	14
Podnikový transformačný proces	1
Majetok podniku	1
Dlhodobý majetok podniku	2
Opotrebenie dlhodobého majetku podniku	1
Odpisovanie dlhodobého majetku podniku	1
Výpočet odpisov	2
Krátkodobý majetok podniku	2
Oceňovanie krátkodobého majetku podniku	1
Riešenie úloh zatried'ovania, evidencie a oceňovania majetku	3
III. Ekonomická stránka podniku	18
Ciele podniku	1
Náklady	2
Príklady výpočtu nákladov	2
Príklady o triedení a výpočet nákladov podnikateľa	1
Výnosy	2
Výpočty výnosov	2
Stanovenie ceny a jej zmeny v praxi	1
Príklady výpočtu cien v praxi	1
Výsledok hospodárenia	2
Príklady výpočtu výsledku hospodárenia	2
Získavanie a investovanie finančných zdrojov	2
IV. Výpočet a spracovanie miezd zamestnancov obchodného podniku – v aplikácii programu OLYMP od KROS	20
OLYMP – podstata a základné menu personalistiky a menu výpočtov miezd za mesiac	2
OLYMP – osobné písomnosti nového zamestnanca obchodného podniku – PZ, DoVP, DoBPŠ, oznamovacie povinnosti	2
OLYMP – vyhotovenie podkladov a generovanie miezd za mesiac	3
OLYMP – výstupné zostavy, export dokumentov	1
OLYMP – generovanie a opravy chýb bežného a minulého obdobia	2
OLYMP – príklady o aktuálnych mzdových veličinách	2
OLYMP – riešenie komplexného príkladu	2

OLYMP – riešenie príkladu vzťah s inštitúciami sociálneho a zdravotného zabezpečenia a daňovým úradom, elektronická komunikácia v praxi	3
OLYMP – zmeny pracovných podmienok a zmeny v odmeňovaní zamestnancov	1
OLYMP – príklady skončenia pracovného resp. obdobného pomeru, písomnosti a povinnosti zamestnávateľa	1
OLYMP – spracovanie vlastného projektu	1

3.ročník	66 hodín
I. Úvod do ekonomiky	1
Ekonomika a ja – ekonomická hra	1
II. Odbytová a nákupná činnosť v obchodnom podniku	14
Podstata nákupu a odbytu, nákupné a predajné ceny – zákon o cenách	2
Evidencia zásob v nákupných činnostiach	2
Evidencia zásob a odbytové činnosti	2
Sklad, príjem, výdaj, inventúra	3
Tvorba ceny v obchodnej prevádzke a jej vplyv na spotrebiteľa	3
Riešenie príkladu	2
II. Personálna činnosť v obchodnom podniku	23
Podstata personálnej činnosti a personálne plánovanie	2
Stanovenie potreby pracovníkov – riešenie príkladov	2
Požiadavky na výkon práce v obchodnej prevádzke	1
Získavanie a výber pracovníkov	1
Výkon pracovných činností v obchodnej prevádzke, pracovné režimy	2
Exkurzia do obchodného podniku	4
Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	1
Potreby celoživotného vzdelávania zamestnancov – internetové ponuky	2
Motivácia a stimulácia zamestnancov, hodnotenie zamestnancov	2
Riešenie sporov dohodou a inšpektorát práce	2
Pracovné hodnotenie zamestnanca	1
Spracovanie vlastného projektu o personálnej činnosti obchodnej prevádzky a hodnotenie prác, panelová diskusia	3
III. Pravidlá a riadenie osobných financií	10
Problematica finančnej gramotnosti jednotlivca a rodiny	2
Osobné údaje spotrebiteľov - GDPR	1
Hlavné princípy ochrany spotrebiteľov	1
Rozpočty rodiny a jednotlivca	1
Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	1
Spotrebiteľské zručnosti – zodpovedný nákup	1
Úver a dlh v živote jednotlivca a rodiny	1
Sporenie a investovanie v živote jednotlivca a rodiny	1
Riziko a poistenie v živote jednotlivca a rodiny	1
IV. Kúpno-predajné vzťahy	7
Kúpna zmluva	1
Vznik kúpnej zmluvy	1
Obsah KZ – podstatné náležitosti	1
Obsah KZ – vedľajšie náležitosti	1
Plnenie kúpnej zmluvy a poruchy	1

Analýza kúpnej zmluvy	2
V. Banková sústava a poisťovníctvo	10
Banková sústava v SR	1
Aktívne a pasívne operácie bánk	2
Úvery	1
Analýza získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty	1
Elektronické bankovníctvo a platobné karty	2
Základné pojmy a kategórie v poisťovníctve	1
Klasifikácia poistenia	2

4.ročník	60 hodín
I. Úvod do ekonomiky	1
Dane – ekonomická hra	1
II. Daňová sústava	7
Daň a úloha daní	2
Daňová sústava SR	2
Základné daňové pojmy	2
Správa daní a poplatkov – elektronická komunikácia s FS	1
III. Daň z príjmov FO, PO	9
Základné pojmy zákona dane z príjmov FO a PO	2
Štyri základné skupiny príjmov FO, čiastkový základ dane	2
Výpočet dane z príjmu FO	2
Daňové priznanie k dani z príjmu FO, PO	1
Vyhotovenie DP typ A a typ B – elektronické formuláre FS	2
IV. Ostatné dane	5
Daň z nehnuteľnosti	1
Mechanizmus dane z motorových vozidiel	1
Miestne dane a spotrebné dane	2
Výpočet daní a platenie daní	1
V. Daň z pridanej hodnoty	7
Základné pojmy k DPH, mechanizmus DPH	2
Špecifické pojmy DPH	1
Výpočet DPH obchodnej prevádzky	1
Daňové priznanie k DPH, kontrolný výkaz a súhrny výkaz k DPH	1
Vyhotovenie DP k DPH- príklad v programe Alfa	2
VI. Podnikateľský plán v podnikaní	7
Podstata, druhy a význam podnikateľského plánu	1
Štúdium podnikateľského plánu z praxe	2
Podnikateľský plán, jeho forma a obsah a náležitosti podľa podnikajte.sk	1
Schéma, obsah a manažérske zhrnutie PP	1
Podnikateľský plán – opis firmy	1
Precvičovanie – začíname s vlastným, podnikateľským plánom	1
VII. Vypracovanie PP	24
Opis produktu - služby	1
Podnikateľský plán – podnikateľské príležitosti na reálnom trhu	1
Konkurencia a konkurenčné prostredie	2
Stratégia vstupu na trh	1
Marketingový plán a vlastné marketingové nástroje	2

Personálny prehľad o spoločnosti	1
SWOT analýza a jej riešenie	2
Finančné analýzy podnikateľského zámeru	2
Finančný plán	1
Tvorba finančného plánu	1
Riziká a príležitosti v podnikateľskom pláne	1
Apendix v podnikateľskom pláne	1
Precvičovanie vypracovania vlastného podnikateľského plánu	4
Prezentácia vypracovaných podnikateľských plánov v PowerPoint	4

Postupnosť v radení tematických celkov a rozsah vyučovania jednotlivých tém v rámcovom rozpise učiva nepredstavuje chronologické a záväzné členenie, ale len obsahovo a logicky usporiadaný systém učiva.

Vyučujúci vypracuje vzdelávací plán výučby v členení na jednotlivé vyučovacie jednotky (jednohodinovka, dvojhodinovka, 4 h praktické cvičenia a pod.).